

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/290/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413208793
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2014:8413208793.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci navrhovateľa G., štátneho občana SR, zastúpeného JUDr. Marošom Zimom, advokátom so sídlom Stará Ľubovňa, Vsetínska 1021/19, proti odporkyni G., štátnej občanke SR, zastúpenej JUDr. Andrejom Patakym, advokátom so sídlom Kežmarok, Hlavné námestie 2, o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

I. Návrh **z a m i e t a .**

II. Odporkyni náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom podaným súdu 5. 9. 2013 žiadal, aby súd uložil odporkyni ako jeho bývalej manželke povinnosť platiť na jeho výživu počnúc 5. 9. 2013 príspevok vo výške 50 eur mesačne so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci k jeho rukám.

Návrh odôvodnil tvrdeniami, že manželstvo s odporkyňou bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Kežmarku sp. zn. 2P 2/2011 z 29. 9. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 4. 11. 2011. Z manželstva sa narodila dcéra P. a syn D. Na syna platí výživné 80 eur mesačne a na dcéru 27 eur mesačne. Od 24. 6. 2013 je nezamestnaný. Nemá nárok na príspevok v nezamestnanosti ani na iné príspevky. Má zdravotné problémy. Jeho čistý príjem, ktorý predstavuje 50 eur mesačne, nestačí na pokrytie nákladov na jeho primeranú výživu. Musí si stále požičiavať, aby mohol platiť výživné na deti. Odporkyňa má trvalý pracovný pomer v Bratislave. Do jej príjmu je potrebné rátať aj invalidný dôchodok syna D. v sume 309,40 eur, keďže syn je pozbavený spôsobilosti na právne úkony a odporkyňa je jeho opatrovníčkou. Vyživovaciu povinnosť k dcére P. má odporkyňa vo výške 70 eur mesačne. Odporkyňa vlastní veľký 3-izbový byt, 3-poschodovú murovanú záhradkársku chatku a pozemok o výmere 500 m², a tiež motorové vozidlo. Odporkyňa mu oznámila, že nie je ochotná príspevok na výživu mu platiť. Keďže nie je schopný zabezpečovať si prostriedky na primeranú výživu, žiada o určenie príspevku.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k návrhu z 4. 10. 2013 uviedla, že navrhovateľ ju nikdy neoslovil so žiadosťou o príspevok, nikdy sa o tom nebavili, nakoľko spolu ani nekomunikujú. S návrhom však nesúhlasí. Príjem, ktorý za svoju zárobkovú činnosť poberá, jej nepostačuje ani na pokrytie bežných nákladov a na hypotéku. Bližšie rozviedla svoje zárobkové, bytové a majetkové pomery, ako aj pomery na strane syna D.. Argumentovala, že navrhovateľ je vyučený zvärač. Do 24. 6. 2013 riadne zarábala. Živnosť zrušil dobrovoľne, pričom dôvod zrušenia nepozná. Nemá vedomosť o tom, že by navrhovateľ nemohol pracovať zo zdravotných dôvodov. Pokiaľ aj je evidovaný ako nezamestnaný, to neznamená, že je práceneschopný.

Súd vec prejednal a rozhodol na pojednávaní konanom 19. 8. 2014.

Zástupca navrhovateľa na pojednávaní na návrhu trval. Zotrval na tvrdení, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť, a to s poukazom na písomné vyjadrenie lekára z 14. 11. 2013. Uviedol, že príjem, ktorý navrhovateľ poberá za prácu vykonávanú na základe dohody o pracovnej činnosti nepostačuje na pokrytie jeho životných potrieb a na výživné na deti. Navrhovateľ uviedol, že návrh podal z dôvodu, že musí platiť na syna D., ktorý skončil školu a má invalidný dôchodok. Uviedol, že považuje za špekulatívne a účelové, že syn ďalej študuje. Podľa jeho názoru ide iba o záujem odporkyne zabezpečiť tým naďalej platenie výživného na syna.

Zástupca odporkyne žiadal návrh zamietnuť s odôvodnením, že poskytovanie príspevku navrhovateľovi by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Odporkyňa je síce vlastníčkou bytu a chatky. Tieto nehnuteľnosti však nadobudla v rámci vyporiadania spoločného majetku s navrhovateľom, ktorého za jeho podiel riadne vyplatila. Práve naopak, navrhovateľ je ten, ktorý sa bezdôvodne po rozvode vzdal majetku, byť prepísal na dcéru a žije u rodičov, aby sa vyhol vyživovacej povinnosti k synovi. Namietal, že navrhovateľom predložený dôkaz o jeho zdravotnom stave nepreukazuje skutočnosť, že by v dôsledku svojho nepriaznivého zdravotného stavu nebol schopný sám sa živiť. O invalidný dôchodok nepožiadala. Navyiac, príjmové a majetkové pomery na strane odporkyne postačujú len na pokrytie životných potrieb jej a syna D.. Odporkyňa uviedla, že návrh považuje za špekulatívny s cieľom dostať od nej peniaze a tak neplatiť výživné na syna D.. Syn ďalej študuje. Je presvedčená, že navrhovateľ má s prihliadnutím aj na svoj tvrdený zdravotný stav možnosť zamestnať sa a vykonávať prípadne aj ľahšiu prácu.

Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o rodine) rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa § 72 ods. 2 zákona o rodine ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pri tom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahu medzi manželmi.

Podľa § 73 ods. 3 zákona o rodine príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu 5 rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

Zo znenia citovaného ustanovenia § 72 zákona o rodine možno teda vyvodiť nasledujúce hmotnoprávne podmienky, za ktorých možno príspevok na výživu rozvedeného manžela priznať:

- manželstvo musí byť právoplatne rozvedené,
- jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť,
- schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého rozvedeného manžela umožňujú súdu príspevok priznať,
- bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku,
- súlad s dobrými mravmi.

Súd vykonal vo veci dokazovanie a zistil nasledujúce skutočnosti:

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P 2/2011 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok z 29. 9. 2011 č. k. 2P 2/2011 - 15 bolo manželstvo navrhovateľa a odporkyne uzavreté

22. 8. 1992 rozvedené. Z manželstva pochádzajú 2 deti, P. a D.. Predmetným rozsudkom bol v tom čase ešte maloletý D. na čas po rozvode manželstva zverený do výchovnej starostlivosti odporkyne. Navrhovateľ bol zaviazaný platiť na jeho výživu sumou 80 eur mesačne. Dcéra P. bola v čase rozhodovania súdu o rozvode manželstva už plnoletá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 4. 11. 2011.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2C 56/2013 súd ďalej zistil, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok z 23. 4. 2013 sp. zn. 2C 56/2013 bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť navrhovateľa k dcére P. tak, že výživné určené pôvodne v sume 60 eur mesačne bolo počnúc

19. 3. 2013 znížené na sumu 27 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 29. 5. 2013.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4C 17/2013 súd ďalej zistil, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok z 16. 7. 2013 sp. zn. 4C 17/2013 - 122 bola naposledy upravená vyživovacia povinnosť odporkyne k dcére P. tak, že pôvodne určené výživné v sume 120 eur mesačne bolo počnúc 1. 2. 2013 znížené na sumu 70 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30. 10. 2013.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P 47/2012 súd zistil, že v súčasnosti prebieha spoločné konanie o návrhu odporkyne na zvýšenie a návrhu navrhovateľa na zníženie výživného stanoveného navrhovateľovi vo výške 90 eur mesačne na syna D.. Konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

V prejednávanej veci súd na základe uvedených skutočností mal teda preukázané splnenie 1. hmotnoprávnej podmienky priznania nároku na príspevok rozvedeného manžela, a to rozvod manželstva účastníkov konania. Súd mal preukázané, že manželstvo účastníkov konania, ktoré trvalo takmer 20 rokov, bolo v roku 2011 právoplatne rozvedené. Vyživovacia povinnosť účastníkov k deťom pochádzajúcim z manželstva bola upravená tak, ako to vyplýva z vyššie uvedených rozhodnutí súdu.

Vyššie citovaná právna úprava vyživovacej povinnosti rozvedených manželov vychádza z toho, že vzťahy založené manželstvom si zaslúžia ochranu aj po ich zániku, avšak už len v prípade odkázanosti, zvyčajne vyvolanej práve manželstvom. Preto ako v poradí 2. zákonnú podmienku pre priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela stanovuje predovšetkým neschopnosť rozvedeného manžela samostatne sa živiť, teda určitú kvalifikovanú mieru odkázanosti jedného z rozvedených manželov na druhého manžela. Preto pokiaľ aj jeden z manželov má aj nadpriemerné príjmy, resp majetkové pomery, a druhý z rozvedených manželov sa ocitol v horšej príjmovej či majetkovej situácii, avšak má stále schopnosť sám sa živiť (a to aj z prípadných dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia), nárok na príspevok mu nevzniká. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do 3 rokov, príp. o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy (z dávok, zo zamestnania, výnosy z majetku), ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby, pokiaľ iný záver neodôvodňujú ani jeho celkové majetkové pomery.

V danej veci súd oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v pripojených spisov tunajšieho súdu, a to v spise vo veci rozvodu manželstva účastníkov sp. zn. 2P 2/2011, spise sp. zn. 2P 101/2012 a v spise sp. zn. 2P 47/2012 zistil, že navrhovateľ, ktorý je vyučeným zväračom, do apríla 2013 bol držiteľom oprávnenia podnikat' v oblasti zámočníckych a zväračských prác, stavebných, zemných, maliarskych prác, ako aj maloobchodu a veľkoobchodu s tovarom. V priznaní k dani z príjmu fyzickej osoby za rok 2010 vykázal základ dane vo výške 2 740 eur a nulovú daňovú povinnosť. Za rok 2011 základ dane vo výške 5 176,99 eur a daň 64,18 eur. Za rok 2012 základ vo výške 1 334,15 eur a daň vo výške 253,48 eur. K 30.4.2013 podnikanie ukončil. Od 24. 6. 2013 doposiaľ je vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Dňa 25. 6. 2013 uzavrel so spoločnosťou TP real, spol. s r. o., so sídlom Hrabušice, Nová 17, s ktorou spolupracoval aj počas podnikania, dohodu o vykonávaní

práce technického dozoru a inštruktáže pri zváraní na dobu od 26. 6. 2013 do 31. 12. 2013 v rozsahu 120 hodín ročne za odmenu 6 eur á 1 hod. Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že na základe dohody tieto práce pre uvedenú obchodnú spoločnosť vykonáva aj v súčasnosti, pričom s ohľadom na príjem z tejto činnosti nemá nárok sa dávky sociálneho zabezpečenia.

Navrhovateľ podľa lekárskeho správ mal problémy s chrbticou, v dôsledku ktorých bol krátkodobo práceneschopný (lumbago s ischiasom). Z vyjadrenia jeho všeobecnej lekárky z 14. 11. 2013, na ktoré navrhovateľ v priebehu konania poukazoval, vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa

v tomto čase (v čase liečby) si vyžadoval vykonávanie ľahších prác s tým, že práca montážnika alebo zvárača nebola vhodná.

Súd z odôvodnenia právoplatného rozsudku č. k. 4C 17/2013 - 122 z 16. 7. 2013 a internetového výpisu z LV č. XXXX a XXXX k. ú. U. zistil, že po rozvode manželstva účastníci 10. 8. 2012 uzavreli dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Na základe tejto dohody odporkyňa je v súčasnosti zapísaná ako výlučná vlastníčka 3-izbového bytu č. XX nachádzajúceho sa v U., H. XXXX/XX, vedeného na LV č. XXXX, záhradkárskej chatky so súp. č. XXXX stojacej na parcele č. XXXX/XX, pozemkov parcely registra „C“ č. XXXX/XX - záhrady o výmere XXX m² a č. XXXX/XX - zastavané plochy a nádvoría o výmere 17 m² zapísaných na LV č. XXXX. Na základe tejto dohody sa odporkyňa zaviazala na vyrovnanie podielov vyplatiť navrhovateľovi sumu 25.500 eur. Za tým účelom jej bol na základe zmluvy z 2. 5. 2012 poskytnutý stavebný úver vo výške 30.000 eur, ktorý doposiaľ spláca.

Navrhovateľ v súčasnosti býva v dome s rodičmi. Byt, ktorý kúpil po rozvode manželstva, podľa výpisu z LV č. X XXX k. ú. U. v roku 2012 na základe kúpnej zmluvy previedol na dcéru P..

Podľa § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 153 Občianskeho súdneho poriadku súd vo veci rozhodol na základe vyššie uvedeného skutkového stavu tak, že návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Súd prijal záver, že navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie jednej z hmotnoprávných podmienok pre priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela, a to podmienky neschopnosti sám sa živiť. Navrhovateľ nepredložil súdu lekárske posudok, z ktorého by vyplýval záver o jeho neschopnosti vykonávať prácu a mať tak príjem zo zárobkovej činnosti. Z vyššie uvedeného potvrdenia všeobecnej lekárky navrhovateľa iba vyplýva, že v období roku 2013 navrhovateľ mal zdravotné problémy s chrbticou, v dôsledku ktorých mal v čase liečby určité obmedzenie, pokiaľ ide o vykonávanie zámočníckych a zváračských prác. V konaní navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav mu závažnejšie a dlhodobejšie bránil vo vykonávaní prác, prípadne aj prác v odbore, v ktorom sa vyučil (zvárač, zámočník) a v ktorom aj dlhodobo pracoval. Navrhovateľ v konaní nepreukázal tiež existenciu závažných dôvodov pre ukončenie svojho podnikania v apríli 2013 (okrem iného aj v odbore, v ktorom sa vyučil), v ktorom dosahoval príjem, z ktorého bol schopný zabezpečiť si primeranú výživu. Navyiac, v súčasnosti pracuje na základe dohody o pracovnej činnosti, z ktorej má príjem. Pokiaľ situácia na strane navrhovateľa (jeho príjem zo zárobkovej činnosti ako aj majetkové pomery) vykazuje znaky hmotnej núdze, navrhovateľ má nárok na dávky v rámci sociálneho zabezpečenia. Navyiac, navrhovateľ v roku 2012 bol vyplatený z podielu na bezpodielovom spoluvlastníctve sumou 25 500 eur. V roku 2012 na základe kúpnej zmluvy previedol byt č. X na ul. C. v U. na svoju dcéru.

Za tejto dôkaznej situácie súd návrh navrhovateľa nepovažoval za nedôvodný. V záujme hospodárnosti konania súd vzhľadom na nesplnenie hmotnoprávnej podmienky na strane navrhovateľa, a to jeho neschopnosti sám sa živiť, sa ďalej nezaoberal bližším skúmaním schopnosti, možnosti a majetkových pomerov na strane odporkyne, ako aj ďalšími hmotnoprávnymi podmienkami priznania nároku na výživu rozvedeného manžela.

O trovách konania súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Odporkyni, ktorá mala v konaní plný úspech, prislúcha právo na náhradu trov konania. Keďže odporkyňa si právo na náhradu trov konania neuplatnila, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

Právo podať odvolanie nemá osoba, ktorá sa tohto práva už raz výslovne vzdala.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.